

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKЦИИ ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

GONIEC CZESTOCHOWSKI

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOLECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI.

CENA PRENUMERATY:

Miesięcznie z przesyłką pocztową 3 zł, z odroczeniem do domu 3 zł, 75 gr. Za przesyłkę z zagranicy. Cena kwartalna 10 zł, 50 gr. Wskazano adres: Księgarnia „Goniec” w Warszawie, ul. Miodowa 10. Księgarnia „Goniec” w Poznaniu, ul. Św. Józefa 10. Księgarnia „Goniec” w Łodzi, ul. Św. Józefa 10.

CENY OGŁOSZEŃ:

Za pierwszą kolumnę jednodniową lub jego miejsce na I kolumnie w cenie 12 groszy na II i III kolumnie 8 gr. a IV kolumnie 6 gr. za każdą kolumnę w tygodniu. Ogłoszenia w numerach niepublikowanych w cenie 20 proc. drożej.

Redaktor lub jego zastępca przyjmują interesantów codziennie z wyjątkiem dni świątecznych od godz. 10-2 po poł. Rękoписи nadających redakcją nie zwraca.

Mieszkanie i Administracja:

CZESTOCHOWA, M. PANNY MARYI 57. Nr. 58. Telefon Nr. 80. Straznicza pocztowa Nr. 45.

Na zasadzie uchwał Zjazdu Związku Prasy Prowincjonalnej wszystkie korespondencje, zapowiedzi, zamianki instytucji prywatnych i społecznych podlegają opłacie.

Każda nowa podwyżka taryfy za dostawę numerów już przyjęta, ogłoszenia od dnia zmiany cen. bez wyjątku. 1924-25. Informacja.

Teatr „ODEON”

Od wtorku 8-go do soboty 12-go Kwietnia 1924 roku.

SENSACJA SEZONU!

ROMANS KROLEWSKI

Wielki dramat współczesny w 2-ach serjach — wyświetlanych jednocześnie.

SERJA 1-a:

SERJA 2-ga:

Zamach Stanu

Romans Królewski

Dramat w 5-ciu aktach.

Dramat w 5-ciu aktach.

Treść według słownej powieści **ANTONY HOPE'A „PRIZONDERS of ZENDA (Więzień z Zendy)“**

W roli kateńniczki cudownie pięknej **ALICE TERRY**

Rzecz dzieje się w stolety Burytanji w Pravnice, oraz na zamku Wielkiego Księcia Michała Czarnego w jego majątku w Zendzie. Obraz powyższy, przez 2 miesiące w rządu, zachwycał Publiczność Warszawską w Filharmonji.

NAD PROGRAM:

Zeszlotygodniowa Powódź w Warszawie

(AKTUALNE ZDJEKIA z OSTATNIEJ CHWILI)

— Streszczenie obydwóch serji w programach. —

— Ostatni seans o 9-iej wieczorem. —

W połowie drogi.

Wynik subskrypcji na akcje Banku Polskiego przeszedł wszelkie oczekiwania... Jest to zdanie niemal powszechne, jakie daje się słyszeć pod wrażeniem ogłoszonych rezultatów akcji subskrypcyjnej.

O czym to świadczą? Przedewszystkiem, że w społeczeństwie istnieje ogromnie silne poczucie państwowości. Dowodów tego mieliśmy już wiele w ciągu kilku lat latania państwa, aczkolwiek z różnych stron czyniono wszystko, żeby to poczucie osłabić albo utrudnić jego rozwój do tej wysokości, przy jakiej każda akcja o znaczeniu państwowym może liczyć nie tylko na zrozumienie, lecz i na gorące poparcie.

Pokrycie subskrypcji do wysokości 90 procent jest niewątpliwie dowodem wiary w skuteczność akcji sanacyjnej. Gdyby tej wiary nie było, nie pomogłyby ani gorące wezwania rządu, ani nawoływania prasy. Znalazłyby odpowiedź jedne i drugie, bo trafiły na grunt po dany, bo towarzyszyła im głęboka wiara w siły rozwojowe naszego państwa.

Planiliśmy niejednokrotnie, że powodzenie akcji sanacyjnej, zależne jest od ścisłego współdziałania rządu ze społeczeństwem. Harmonijna i stała praca tych dwóch czynników stanowiła i stanowi dalej kłamię wzrostu wszystki ch postępów, zamierzających do gospodarczego i finansowego odbudowy państwa. To powodzenie jest dowodem na to, że społeczeństwo uwrażliwiło się na sprawy państwa i że jest gotowe do poświęceń i ofiar, które są konieczne dla jego przetrwania i rozwoju.

sokości zadania i osłabiały konieczną dla akcji sanacyjnej harmonię jednostronnie zarządzaniami, sztykającami albo wprost godzącami w uprawnione interesy warstwy na barkach której spoczywa bardzo poważny ciężar odbudowy. To było nasz obowiązek. Ten nasz obowiązek nakazywał nam zwrócić uwagę na popularyjny dotychczas moment akcji sanacyjnej. Ministerstwo skarbu kładło istotną główną nacisk na stronę podatkową zmagania. Na drugi plan zapomniało sprawę produkcji i trudności, w jakich znalazły się warstwy różne i przemysłowe. Obecnie, gdy wpływy z podatków napływały coraz obficie, gdy równowaga budżetowa przestała być wynaroznym ideałem, gdy rozpoczęła się działalność Banku Polskiego jest kwestją, czy ko kilku tygodni, te zapożyczane dotychczas momenty akcji sanacyjnej winny znaleźć należyte uwzględnienie. — Nadzwyczajny wysiłek podatkowy musiał zachwieć podstawami egzystencji wielu warstw pracy. A to nie może być obojętne dla siły gospodarczej i finansowej państwa.

Przemówienie ministra skarbu, Władysława Orabińskiego, wygłoszone na ostatnim posiedzeniu sejmowej komisji budżetowej bezpośrednio po zamknięciu subskrypcji na akcje Banku Polskiego, dało wyjątkowo jasny obraz dotychczasowych zabiegów, mających na celu naprawę sytuacji i reformę waluty. Istotnie, ministerstwo skarbu ma już ogrom pracy za sobą, w różnych dziedzinach osłabiono i podporządkowano wiele, w tym samym czasie, mimo go optymizmu, jakim było całościowe przemówienie ministra skarbu, optymizm, który jest również wyrazem nastroju społecznego, powsta-

skrybej na akcje Banku Polskiego.

Ten twórczy optymizm winien zyskać silne podstawy. Należy czynić wszystko, żeby przychylni dla dokończenia akcji sanacyjnej nastroj utrwalili na jak najdłużej. Do tego celu prowadzi jedna droga: odbudowa kredytu i taka polityka rządu, która by umożliwiła wszystkim warstwom społecznym osiągnięcie maksimum wydajności w produkcji, użytkowanej później umiejętnie dla dobra państwa.

Pomyślne wyniki subskrypcji na ak-

cje Banku Polskiego, pomyślne nawet w warunkach niekorzystnych, do ogłoszenia subskrypcji nastąpiło w chwili niezmiernie intensywnego ścigania podatków majątkowego, co utrudniało, np. rolnictwu, wręcz licznemu udziałowi w zapisach na akcje, który to fakt jest dla niego niezmiernie niekorzystny, są dowodem, że w Polsce istnieją warunki umożliwiające rzetelne prowadzenie polityki, wiodącej do wymienionego powyżej celu.

Anglia wierzy w pokojowość Polski

Co mówią posłowie socjalistyczni po powrocie z Anglii?

Warszawa. Wczoraj powrócił do Warszawy poseł socjalistyczny Niedziałkowski z Zulfawki, który na zaproszenie Labour Party przez dwa tygodnie przebywał w Anglii.

Pos. Zulfawki w „Kurjerze Polskim” w dalszym wywodzie skreślił wrażenia odniezione z podróży do Anglii. Mówił imieniem pos. Zulfawki powiedział: W Anglii interesują się przedewszystkiem sytuacją ekonomiczną Polski i stosunkiem jej do kwestji pokoju. Na pytanie, czy Anglia ma zamiar do obecnego rządu, pos. Zulfawki zaznacza, że „Anglia wierzy w jej pokojowość więcej niż poprzedniemu gabinetowi p. Wittosa. Gabinet p. Grabiego rzeczy się w Anglii uzasadnił, zwłaszcza po wejściu do jego składów generała Sikorskiego i powierzenia mu te-

ki ministru spraw włojskich, co opinia angielska przyjęła bardzo przychylnie. Gen. Sikorski jest uważany w Londynie za człowieka zrównoważonego i silnej woli. Na pytanie, o ile Anglia interesuje się sprawą nieuległości narodowych w Polsce, pos. Zulfawki podkreślił, że „Anglia ma swoich stańców w tej dziedzinie. Ciężwie interesują się temi sprawami stanowiska rządu dotychczasowej Anglii widać dość. — „Połowie” — mówi pos. Zulfawki — „am w tej sprawie wyrażenie, że można mówić o uznaniu niepodległości narodu ukraińskiego, nie nie o sprawie Malopolski wzbudziła jest ona „bówek kłuszą” kłusową „nie narodowościową”. Takie słowa stanowczo zajęły postawę PRB wobec kwestji białoruskiej. Sprawa żydowska w Anglii interesują się mało.

Sędziom przepadł przewidziany budżetowa

za 1-try kwartał 1924 roku

Warszawa. Na wczorajszym posiedze- niu na sejmie posł. Chłapowicki

Podziękowanie.

Ze Moskwy i bardzo czynie następnie Fortepianu w Strakę Ogrodową na jej rektor, 14 droga śladami serdecznie podziękowanie p. N. Ryznerowi

J. Turczyński.

w Paryżu, wchodzi Józef Broniewicz, który złożył następnie ślubowanie poselskie.

Przed porządkiem dziennym zabrał głos pos. Wierzbicki (ZLN). w sprawie żyrodawskiej. Pos. Wierzbicki od czytuje urzywek stenogramu z przemówienia p. Moraczewskiego, z którego wynika, że poseł Moraczewski zarzuca mu, iż po każdej oficjalnej naradzie zjawiał się przewodniczący Lewiatana u p. ministra przemysłu i handlu i pertraktacje z nim prowadził w lipcu i sierpniu, aż do skończenia umowy. To też, kiedy 10 października 1923 r. odbyły się walne zgromadzenie akcjonariuszy i wybrano zarząd, przewodniczącym Lewiatana został wybrany na jednego z dyrektorów zakładów żyrodawskich. Pos. Wierzbicki oświadcza, że nie tylko nie zjawiał się u ministra Kucharskiego po każdej jego oficjalnej naradzie w sprawie żyrodawskiej, lecz wogóle pertraktacji z nim nie prowadził. Jako dyrektor naczelny centrali z związku polskiego przemysłu górnictwa, handlu i finansów — mówi p. Wierzbicki — byłem w min. przemysłu i handlu u p. Kucharskiego raz jedynie i oświadczyłem mu, że uchylenie zarządu przynusowego w Żyrardowie (głos: a więc przecież mówił pan o Żyrardowie?) powinien być rozstrzygnięty, nie tylko ze stanowiska wyrażonej korzyści skarbu, lecz również ze stanowiska praworządności (?) Kapitałiści francuscy zgodzą się na całkowitą waloryzację, udzielonej im pożyczki, jeżeli to będzie oparte na przepisach prawnym. Żądanie zaś takiej waloryzacji tylko od Żyrardowa, muszą oni traktować, jako krok specjalnie nieprzychylny dla kapitału zagranicznego. Do zatrzymania zarządu przynusowego tytułu prawnego nie widzę, jeżeli zaś minister bez podstawy prawnej żąda od nich dopłaty do zdeponowanej już sumy dłużnej, to uważają oni, że sprawa winna być rozstrzygnięta w drodze sądowej.

Mówca zapytał później p. Kucharskiego telefonicznie o to, jakimi jest ostateczne postanowienie rządu i zakomunikował wyniki pomysłu „zakładów żyrodawskich”. Do zarządu w załącznikach żyrodawskich p. Wierzbicki wszedł na propozycję sen. Popowskiego, po swym powrocie z ferii letnich. Mówca nie upatruje absolutnie żadnej łączności pomiędzy jego stanowiskiem w zakładach żyrodawskich a plastowanym mandatem. Oto są zasadnicze momenty sprawy ze złą wolą i w zupełnej sprzeczności z rzeczywistością przedstawione w oświadczeniu p. Moraczewskiego. Zła wola posła Moraczewskiego jest dla mnie tem bardziej oczywista, że łączy ją z inną sprawą, której p. Moraczewski odegrał w stosunku do mnie pewną rolę. Sprawy tej p. marszałek nie pozwolił mi dziś poruszać. Wobec tego wyjaśnię ją na innej drodze.

Dalej przystąpiono do ustawy o preliminarzu budżetowym na pierwszy kwartał 1924 r. Ref. pos. Zdziechowicki oświadcza, że kwestia kredytów, otwartych przy pomocy preliminarza na pierwszy kwartał r. b. zostanie obecnie podwyższona o jedną czwartą kwoty wynikłej z zestawienia dodatkowego ustawy skarbowej. Drugi preliminarz upoważnia ministra skarbu do pobierania dochodów, wynikłych z ustawy o reformie walutowej i naprawie skarbu. Komisja budżetowa ustaliła, że obliczać nie będzie budżet wedle złotych obliczeniowych, lecz we frankach złotych. Zmniejszy te kredyty o 15 milionów franków złotych. — Przewodniczący rządu zgodził się na to zastrzeżeniu komisji budżetowej.

W ostatnim głosie pos. Dabicki, zamawiając się w przedmowie do ministra Żyrardowski.

Dalej domagał się dymisji p. Moskwa lewskiego (p. Smola; Niech p. Moskwa lewskiego zredukuję sam siebie), a po wrzuceniu na stan ataki, która w przełomowych chwilach wykazała wielką potęgę organizacyjną, domagał się powołania do czynnej służby jednego człowieka, który do organizacji tej przyczynić się może, marszałek Józef Piłsudski. (głosy na prawicy: Aaa! Na lewicy oklaski).

Jakkolwiek i nadal będziemy pomagali ministrowi skarbu w dziele sanacji, musimy przestrzedz rząd, że taka polityka, jak dotychczas, nie da się nadal prowadzić. Nie może prawica wykorzystywać sanacji skarbu, dążąc systematycznie do opianowania państwa. (Okłaski na lewicy).

Po przemówieniu jeszcze kilku mówców, w głosowaniu przyjęto przewidywaną budżetową wszystkich głosami przeciw głosom Ukraińców i Białorusinów i dwóch socjalistów niemieckich Koło żydowskie wstrzymało się od głosowania.

Następnie Sejm przyjął w trzecim czytaniu projekt ustawy o pomocy państwa na odbudowę. Po odrzuceniu na głosy wnosku w sprawie wyborów do gmin wyznaczeni żydowskich w Małopolsce, wyznaczono następnie posiedzenie we wtorek o godz. 4 po poł.

**FIRANKI
OBRUSY
KAPY
NARZUTKI
na święta
NAJTAŃNIEJ
KUPIĆ MOŻNA
TYLKO W FIRME**

„Bławat”

I Aleja 14. Telef. 464.

TELEGRAMY.

Wybory we Włoszech

Rzym. Wczoraj, o godz. 9-tej zrana rozpoczęły się w całym Włoszech wybory do parlamentu. Według wiadomości, które nadeszły do godz. 6-jej po południu, spokoju nigdzie nie zaktowano. O gólinie spodziewają się tu, że lista urodowa zyska znaczną większość.

Rzym. Jak wynika z dotychczasowych wiadomości, naogół wszędzie zwycięstwo odniosły listy wyborcze rządowej większości. Drobne incydenty przy wyborach zdarzyły się jedynie w Bari, Ravigo i Neapolis.

Paryż. „Petit Parisien” donosi z Syccylii, że tamtejsze władze dokonały licznych aresztowań w dniu wyborów. Aresztowano głównie: grupę osób, które dla wzniesienia paniki wśród ludności, udającej się do um. wyborczych, strzelały z rewolwerów w różnych punktach miasta, zresztą nikogo nie raniąc.

Zwycięstwo nacjonalistów w Bawarii

Wiedeń. „Sonn- und Montags-Zeitung” donosi z Monachium: Pierwsze wiadomości o wyniku wyborów do Sejmu bawarskiego wykazują, że nacjonalista zyska większość. Drugie miejsce zajmie bawarska partia ludowa. Następnie partia socjalno-demokratyczna. Także komunistki uzyskały dużą ilość głosów.

Monachium. Zwolennicy Hitlera, z powodu odniesionego przez nich zwycięstwa przy wyborach do sejmu, urządzili wczoraj triumfalny pochód przez ulice miasta. Wznoszono okrzyki na cześć Ludendorfa, który wygłosił do ludności przemówienie.

W kilku miejscowościach przyszło do ostrych starć między nacjonalistami a komunistami. Przedobudźni jest, że ludowe stronnictwo wraz z socjalistami, utworzy większość w nowym sejmie bawarskim.

Opinia rządu francuskiego
Paryż. Haves opinia następująco komunikat: Delegacja francuska na konferencję ambasadorów przedstawiła dziś z rana prezentantom pewną sojuszczylić opinię rządu francuskiego, dotyczącą odpowiedzi niemieckiej na note w sprawie podjęcia kontroli wojskowej w całych Niemczech. Konferencja uznała za wskazane nie ogłaszać żadnego komunikatu o wymianie poglądów na tej konferencji, dopóki rządy nie będą o nich zawiadomione. Komentarze, które mogą być w tej sprawie ogłaszane przez prasę będą więc jedynie osobistą opinią autorów.

Delegacja sowiecka do Anglii

Moskwa. Delegacja sowiecka do rządu z Anglii wyjechała wczoraj do Londynu. Litwinow uda się do Londynu dopiero później.

Katastrofa lotnicza
Strassburg. Dwa samoloty starły się tu w powietrzu i spadły adzrogotane na ziemię. Dwie osoby zabite.

Krwawe walki w Ameryce.
Waszyngton. Jak donoszą z Lilly (stany Pensylwanja), wybuchły tam krwa we walki pomiędzy członkami stowarzyszenia Ku-Klux Klan a miejscową ludnością. W starciach 4 osoby zabito, 11 osób odniosło cięższe lub lżejsze rany.

Trzęsienie ziemi w Anglii.
Londyn. Okolice Werdyszire nawidziło trzęsienie ziemi, które wyrzuciło bardzo poważne szkody. Komisja fabryczna ruiny i przywalił dachy domów. Cała okolica, zamieszkała przeważnie przez ludność robotniczą, ucierpiała mocno. Ofiar w ludziach nie było.

Samobójstwo profesora.
Rzym. Profesor tutejszego uniwersytetu, Momigliano, odebrał sobie życie.

Amerykański lot dookoła świata.
Waszyngton. Czterech lotników amerykańskich, dokonyujących lotu naokoło świata, opuściło w dniu wczorajszym Seattle, udając się do Kolumbji brytyjskiej.

Pożyczka polska w Ameryce
Wiedeń. — „United Press” donosi z Waszyngtonu, że ze strony poselstwa polskiego wdrożone będą latem pertraktacje w sprawie długu wojennego Polski w Ameryce w sumie 150 milionów dolarów. Sprawa ta ma być uregulowana według zasad, jakie zastosowano już w takiej samej konwencji angielsko-amerykańskiej. Wzaman Polska ma otrzymać natychmiast pożyczkę w wysokości 300 milionów, celem uposażenia Polskiego Banku emisyjnego, któremu w ten sposób umożliwiliby się uruchomienie pozycywną sumy w formie kredytów handlowych.

Skazanie 26 komunistów

Skazani na więzienie lub twierdzę — „Internacjonal” w sali sądowej.
Warszawa. W siódmym dniu procesu komunistów Sąd ogłosił wyrok, na mocy 125 i 126 artykułów kodeksu karnego oraz 771, 776, 999, 996 i 999 art. postępowania skazujący mieszkańców miasta Warszawy:

Adama Grünberga na 8 lat twierdzy, Fjeldtbaumę Ferdynanda v. Bogdana Czarskiego na 5 lat twierdzy, Rosenberga Adolfa na 3 lata twierdzy, Szalkowską Michalinę na 1 i pół lat twierdzy, Zalcbergę Gdalenę na 5 lat twierdzy, Berniana Bronisławę na 3 lata twierdzy, Abramską Judytę na 1 i pół lat twierdzy, Cyterszpilera Jakóba na 6 lat twierdzy, Zakachajmę Arona na 4 lata twierdzy, Uzdankowskiego Edwarda na 3 lata i 6 miesięcy ciężkiego więzienia, Birenwejga Ignacego na 8 lata ciężkiego więzienia, Wasikowskiego Henryka, Szpajsmann Ewę, Sołowiejczyk Leona, Kowienką Li-

zę, Kowienką Lubę, Rozena Chaima i Halgolda Pola każdego na 3 lata twierdzy, Słowana Chaima na 3 lata ciężkiego więzienia, Rosenbaumę Annę, Klingera Augusta każdego na 3 lata twierdzy, — Takat karę otrzymał Goldwasser Samuel, Zolniczek: Odukwowski otrzymał 3 lata, a Swinkowski 5 lat twierdzy. Zaś Kugeniusz Przybyczewski, Kinsbaum, Grünberg i Rubinstein zostali ufffennieni.

Po odczytaniu wyroku nastąpiło chwiloowe milczenie.

Nagle prowodyr osadzonych komunistów Cyterszpilero głośno krzyknął: — „Komedja skończona!”

A za chwile rozległ się śpiew komunistycznej międzynarodówki. — Spiewali wietliki żydzi, lecz i dwaj osadzeni żołnierze w mundurach polskich. Pomagali im liczni komuniści wśród publiczności.

Alarmy wojenne

„Polska Zbrojnia” w jednym z ostatnich numerów zamieszcza fachowo opracowany artykuł p. t. „Wiosenne alarmy wojenne”, wyjaśniający to nowe tendencyjne komunikatu sowieckiego, który po zerwaniu konferencji wiedeńskiej ukazał się w prasie. Komunikat sowiecki upatruje agresywność wojenną Polski w dwóch faktach: przyjazd do Warszawy gen. Florescu oraz niedawno dokonana przez generała Sikorskiego inspekcja kresów wschodnich. Przyjazd gen. Florescu do Warszawy oznaczony był na długo przed ustaleniem ostatecznego terminu konferencji sowiecko-rumuńskiej i w niczem się z nią nie łączy. Wyjazd ministra Sikorskiego na kresy wschodnie miał na celu inspekcję tych oddziałów, które stoja w najtrudniejszych warunkach. Dyslokacja oddziałów kresowych nie ulegała zmianie i nie jest okryta żadną tajemnicą.

Stosunek Polski do Rosji i Niemiec przedstawiał w swoim ostatnim ekspozycji minister spraw zagranicznych. Analogiczny punkt w oświetleniu czysto wojskowym wypowiedział również minister Sikorski na akademii Lotniczej Ligi Obrony Powietrznej Państwa, oświadczając: Nie mamy zamiaru zakładać gruntującego się z takim mozołem pokojku europejskiego, nie mamy również zamiaru podniecać społeczeństwa sztuczną polityką wojenną.

Niemia więc żadnych przyczyn do niepokojów z naszej strony, pomimo wszelkich ruchów wojskowych po stronie rosyjskiej, tembardziej, że jedynym celem tych alarmów wojennych jest wywarć presji na opinie mocarstw w kierunku pożądanym dla odnośnej akcji dyplomacji sowieckiej.

Rodzice!

dzieci uczęszczających do Ginnazjum SS. Nazaretanek, prozani są o przybycie na zebranie w sprawie obniżenia opłat szkolnych, do lokalu Stow. Właścicieli Nieruchomości, III Aleja 49 pierwsze piętro — front w czwartek, dnia 10 kwietnia o godz. 7-jej wiecz.

Komitet Rodzicielski.

KRONIKA.

— **Nasz numer przedwielkietozny.** Zbliża się wielki tydzień, w którym każda gospodyni krząta się nad urządzeniem święconego, czyniąc zakupy w mieście. W interesie więc pp. kupców i właścicieli firm — tedy, iżby w okresie wzmożonego ruchu handlowego przed świętami, każdy przypomniał się swojej klienteli, ułatwiając przez to wykonanie takich a wygodnych źródeł zakupów przed świętecznymi.

„Ondec Czestochowski” ukazuje się w nadchodzącą niedzielę w zwiększonym formacie z obszernym uwzględnieniem działu handlowo-ogłoszeniowego. Niechże więc w tym numerze nie zbraknie żadnej firmy handlowej!

— **O pomoc dla powołania.** Dnia, w 8-go o godz. 8-jej wiecz. w Maistracie (pokój nr. 16) odbędzie się zebranie zaproszonych przedstawicieli władz i społeczeństwa, w celu zorganizowania akcji pomocy powołaniom, którzy ponieśli wielkie szkody materialne podczas ostatniego wylotu Warty w Częstochowie.

JAJKA WILKANOCNE
plusowe, jedwabne, białkowe, czekoladę na maszarki, skórki pomarańczową i sok naturalny
poleca
firma cukierska
Br. KOWALIK
II Aleja Nr. 41

Zebrań klubów „Orięta”
Dnia 15 b. m. o godz. 7-ej po południu odbędzie się nadzwyczajne ogólne zebranie członków klubu sportowego „Orięta” w sali „Sokoła” przy ul. Piotrowskiej Nr. 3. Od 15 b. m. wzięcia Sekcji atletycznej klubu odbywać się będą w poniedziałki i środy od godz. 6 do 8 wiecz. na boisku 27 pp. (koszary Zawady).
Sekcja kolarska otwiera sezon z dniem 1 maja.

Ćwiczenia w „Sokołach” — Władze Tow. Gimn. „Sokół” komunikują, że ćwiczenia drużyny żeńskiej odbywają się stale w środy o godz. 7-ej wiecz. w sali szkoły kolejowej. — Wszyscy nie Druhny proszone są o regularne uczęszczanie na ćwiczenia.

„Gdy byłem cow-boy'em”
Dzisiaj, w środę, dnia 9 b. m. o godz. 7 wiecz. w sali Strazy Ogniowej młody podróżnik polski, p. J. Gżycki wygłosi niezwykle ciekawy odczyt na temat własnych przeżyć na pustynnych prerach amerykańskich.

Oryginalny odczyt składa się z 2-ech części: 1) „W górach Sierramadre” i 2) „Gdy byłem cow-boy'em”, urozmaity ton zaś będzie przebieżnym.
Obzerna sala Strazy z pewnością będzie dziś przepelniona, a temat wykładu zainteresuje zwłaszcza młodzież. Część dochodu przeznaczona jest na rzecz Igrzysk Olimpijskich w Paryżu, na które udaje się przedstawicielstwo sportu polskiego.

Premiówka dolarowa. — Wobec tego, iż premiówka dolarowa została już wszędzie dostarczona, a zakup jej udostępniony jest dla wszystkich termin ciągnięcia, oznaczony na dzień 15 b. m. nie zostanie już zmieniony. W dniu tym wylosowanych zostanie 45 premii na ogółną sumę 75,000 dolarów. Główna premia stanowi 40,000 dolarów — pozostałe będą wylosowane 2 premje po 8,000, 2 po 3,000, 10 po 1000 i 30 po 100 dolarów.

Z odczytu o wychowaniu przedszkolne w.

W ubiegłą niedzielę odczyt wygłosił ny przez prof. Filipczyka, jakkolwiek ty tu wskazywał, że będzie interesującym i dla każdego, kto się interesuje sprawą wychowania młodzieży, poczynając od matki i najbliższej jednostki. Widocznie sprawa dobrego wychowania dzieciny nie jest aktualną. Niech się młodzież chowa sama, niech o sobie myśli, a ulica i kinematograf dokończą wychowania na ludzi i obywateli kraju.
Sz. prelegent wobec nielicznych słuchaczy zaznaczył w pierwszych słowach, że wychowanie dziecka już od kolebki jest niezmierznie ważnym. Matka, kapłan, ka domowego ogniska, od najwcześniejszej chwili, gdy dziecko zaczyna mówić i rozpoznawać przedmioty, winna pilnie baczyc, aby to dziecko było odpowiednio pokierowane. Ojciec, opiekun domowego ogniska, winien być pomocą w tem wychowaniu.
Dokształcanie przy pomocy wychowania początkowego, rozwinięcie i urobienie umysłu i charakteru, a nie gramatycznych wiadomości — oto główne zadania wychowawcze.

Dziecko od małego wszystko co o-tacza interesuje i zaciekawia. — Dobry wpływ robi dziecku dobrem.
Ideal wychowania przedszkolnego zajmuje największych myślicieli. Wiek XIX daje dopiero rozwiązanie tej kwestji.

Mówiąc dalej, dochodzi mowa do wielkiego momentu wychowania młodzieży — Froebela, którego celem życie — to praca dla innych. Przechodzi cały długi żywot poświęcony tej pracy, podnosi wielką rolę zakładów Froebliowskich i barwnie opowiada dzieje tego

Kształkami udowodnić może,
że z będkami u mnie do dyspozycji losów zawsze wygrawa wię-ciej jak połowa

Cena pojedynczego losu do jednej klasy 5 złotych = 10,000.000. Cena pół losu 3 złote = 3,000,000 mpa.

Najszczęśliwszy
w Częstochowie
Kantor Lotarji Państwowej
Antoniego Egiera

Uzdrowienie waluty polskiej

w znacznej mierze zależy będzie od tego, czy naterazie obywatel się zacznie bez drogi i a zbycznych wyrobów zagranicznych. Polaki przemysł kosmetyczny sprostać może dzisiaj wszelkim wymaganiom. Polecamy zwłaszcza

- KALIA Perlam
- KALIA Woda Kofeina
- KALIA Letian
- KALIA Puder
- KALIA Mydeło
- KALIA Brylanta

J. A. S. STENPIEWICZ, Fabryka Perlam i Kosmetyków

w Poznaniu
Oddziały: Warszawa Kraków Płaski
Ka. Skorupki 8, Rynek Główny 46, Rynek 12

wybitnego pedagoga.
Okłaskami nagrodzono mowcę. Niech zająta ci, którzy nie skorzystali z tej pięknej sposobności i nie wysłuchali odczytu.

Z koncertu Seminarjum męskiego. W ub. sobotę, w sali „Ogniska” o godz. 7-ej odbył się koncert wokalnoinstrumentalny w połączeniu z przedstawieniem scenicznym w wykonaniu uczniów państw. Seminarjum męskiego.

Koncert rozpoczął się występem chóru pod dyrykcją prof. śpiewu i skrzypiec w seminarjum, p. Cichonia. Wyćwiczenie chóru nadzwyczajnie: subtelne frazowanie, cieniowanie i efekty organiczne, jak przejście z fortissimo do pianissimo. Chór odpiewał trudny imitacyjny opracowany utwór Surzyńskiego p. t.: „Matysek” oraz „Pieśń wojenna” Moniuszki znakomicie, tylko przesada była w frazowaniu, t. j. za duże przesłanki z początku pomiędzy frazami.

W części 3-iej chór odpiewał szereg piosenek Galla i „Nasza Hanka” Zelenkiego: — w których widocznie się też same zalety świetnego wyćwiczenia. — Wszystko to daje chlubne świadectwo celowi i fachowej pracy kierownika — tak kulturalnego muzycznym, jakim jest prof. Cichonia. Chór ten osiągnie absolutną doskonałość, o ile jeszcze uczniowie będą kryć zwłaszcza dźwięki górne, które czasem śpiewają otwarto.

Zespół skrzypcowy, karny i wyci-czonym odegrał z towarzyszeniem harmonijum utwory Bauman'a, Griega i Verd'iego, ujawniając duże wyrobienie muzyczne. Na zakończenie odegrano udatnie ko medję Narzyńskiego w 2-ech odsłonach p. t. „Kłopoty p. prezydenta”.

Cały wieczór urządzony starannie, chlubnie zaświadczył o znakomitym kierunku uczelni tej, tak ważnej, a kateatacej przy słych nauczycieli. b-mol.

Kary za plucie na podłogę. Na mocy rozporządzenia ministra zdrowia publicznego, wszystkie sklepy, biura, warszaty, szkoły, hotele, cukiernie, restauracje, pensjonaty, kapiełska, kino-teatry, sale odczytowe, poczekalnie kolejowe i t. p. powinny zapoatrzyć się w spluwaczki, oraz wywiesić odpowiedni plakat, gloszący, iż pluć na podłogę podlegać będą karze administracyjnej z art. 26 ustawy z dnia 25-go sierpnia 1919 roku w wysokości do 10⁰ złotych polskich lub aresztu do 3 miesięcy.

Wskazówki dla robotników

chcą ch wyjechać do Francji
Robotnik, chcąc otrzymać pracę we Francji, musi zgłosić się napisać do najbliższego Państwowego Urzędu Pośrednictwa Pracy z zapytaniem, czy jest zapotrzebowanie z Francji na robotników tego zawodu.

Państwowy Urząd Pośrednictwa Pracy rejestruje robotników według zawodu i stosownie do zapotrzebowania wysyła ich w terminie oznaczonym do punktów zbiornych w Poznaniu, lub Mysłowicach, gdzie znajdują się urzędnicy Miei Francuskiej; tutaj robotnicy poddani są ogólnodniom letarkami, badaniu zdolności zawodowej, poczem, o ile uznani są za zdalnych do pracy podpisują kontrakty i wysłani są do Francji na koszt pracodawców w transportach zbiorowych.
Górnicy przyjmowani są do lat 35, o ile są dostatecznie silni i zdrowi, górnicy zawodowi muszą przedstawić świadectwa pracy kopalniane.
Kociacy przyjmowani są do lat 45, o

ile są dostatecznie silni i zdrowi.
Warunki płacy są takie, jak i dla robotników francuskich.

Robotnicy niekontraktowi zbiorowo mogą jechać osobno do Francji na koszt własny tylko w tym wypadku, jeżeli pracodawca francuski, przesła im wezwanie na zasadzie osobistej znajomości lub rekomendacji robotnika, pracującego u tego pracodawcy.

Wezwanie powinno zawierać warunki pracy i być zaświadczone przez miejscowe władze francuskie oraz francuskie Ministerstwo Pracy, bez tego dokumentu Urząd Emigracyjny i Konsul Francuski nie udziela wiz.

Obecnie podróż przez Niemcy jest ryzykowna, transporty robotnicze jadą więc drogą morską, przez Gdańsk i Dunkierkę. Robotnicy, jadący pojedynczo na wezwanie pracodawcy, obierają zwykłe drogi przez Czechy, Austrię i Szwajcarię, która trwa 5 do 7 dni.

Z teatru „Ludowego”

W ub. niedzielę zespół amatorski teatru „Ludowego” odegrał na żądanie publiczności po raz trzeci piękny dramat narodowy w 6-u odsłonach „Ogniem i mieczem”, osnuty na niesmiertelnym arcydziele Sienkiewicza w prze robce scenicznjej Benedykta Filipowicza.

Poszczególne epizody dramatu nadzwyczaj efektownie zarówno uwytkulaminizowaną; piękną całość wykupało doskonałe wykonanie ról głównych jak: Skrzetuskiego (p. Biczak), Bohuna (p. Włodarz), Zagłoby (p. Sulczyński), Kniahini (p. Wolańska), oraz Florpyny (p. Perkowski). Bardzo dobrze wywiązały się z zadania i pozostali aktorzy postaci historycznych; a więc: pp. Kuczyński, Przywara, Kozłowski, Melke, Majewski, Nowowiejski, Mücke, Jaskówna, Kawicki, Nubiatek i Paul.

Obzerna sala teatru wypełniona była po brzegi, zaś publiczność obdarzała wykonawców hucznie okłaskami. W antraktach znakomicie przygrywała orkiestra smyczkowa 27 p. p.

Kierownictwo teatru „Ludowego” z ksz. patronem J. Patrzykiem na czele należy się uznanie, że nie zważając na trudy i koszty, tak pięknie realizuje wystawienie na aencie całej Trylogji Sienkiewiczowskiej, bo oto już w najbliższą niedzielę odwzorona zostanie druga jej część: „Potop”.

W sprawie odprawiania modłów żydowskich w pogogach.

W odpowiedzi na interpelację sejmowa posła rabina Szapiry i towarzyszy w sprawie rzekomego zabrania przez funkcjonariuszy kolejowych pasażerom żydom odprawiania w pogogach modłów, b. minister kolei przesłał na ręce marszałka sejmu w porozumieniu z ministrem spraw wewnętrznych oraz wyznań religijnych i ośw. publicznego wyjaśnienie, w którem stwierdza, że rozporządzenie, wzbraniające podróżnym wyznania irraelskiego odprawiania modłów w pogogach, nigdy nie było wydane. Zaznaczył jednak należy, iż swoboda wykonywania praktyk religijnych w miejscach publicznych, gwarantowana art. 111 konstytucji, ograniczona jest przepisami, dotyczącymi porządku publicznego i obywatelskości publicznej.
Dla wykonywania praktyk religijnych, a w szczególności dla należenia t. zw. flakserji, odnośna osoba obywatela musi i odczyła korespondować do wyzn. Obmatanie ciała w przedziale kolejowym, przeznaczonym dla osób obywatelskich i wyzn. wyzn. jest za-

dopuszczalne, zarówno za względów obywatelskości publicznej, jak i ze wzglę dów higienicznych.

Z powodów wyżej przytoczonych, osoby modlące się w miejscach publicznych przystosować się winny do właściwych przepisów, mających na celu zachowanie porządku i obywatelskości. W tych granicach praktycznej, ligitimne mogą być wykonane również i w czasie podróży.

Ze sportu. W ub. niedzielę miejscowy K. S. „Warta” rozegrał zawody piłki nożnej z krakowskim K. S. B. klasy „Krakowianka”, zakończone wynikiem 5 : 1 (2 : 1). Gra prowadzona była w szybkim tempie i przedstawiała się dla licznie zgromadzonej publiczności na der interesująco. Najlepszymi z „Krakowianki” byli: obrońca, środek pomocy i lewe skrzydło, z „Warty” zaś: obaj obrońcy, środek ataku i skrzydła.

Były to pierwsze zawody piłki nożnej w Częstochowie, rozpoczynające tegoroczny sezon footballowy.

Program rozgrywek K. S. „Warta” przewiduje sprowadzenie na: 13 b. III. „Wielki” (rez. Krakowskiej; 21 b. m. — „Warty” (rez. poznańskiej i na 27 b. m. — Verim für Rasenspiele — Bielsko). Żywi to znacznie sezon sportowy od samego początku; co zapisać należy na dobro K. S. „Warta”.

Statystyka zgonów i chorób zakaźnych. Statystyka Miejskiego Urzędu Zdrowia wykazała za czas od dn. 31 — 6 b. m. zgonów — 35, z tego 30 chorczając 1 5 żywo.

Za tenże czas zanotowano wypadków zapadnięcia na choroby zakaźne: tyfus brzusz. — 2 osoby.

Gieldowy kurs walut

W dniu 8-go b.m. płacono w Warszawie

Dolar	9.350.000—9.300.000
Funt szterling	40.350.000
Frank francuski	541.000
Złoty frank	1.500.000
Frank szwajcarski	1.622.500
Frank belgijski	469.000
Korona czeška	268.750
Korona austr.	1300

Tendencja nieco mocniejsza.
Kurs franka waloryzacyjnego na dzień 9 kwietnia 1.800.000

Z KRAJU.

(-) Kineatraty w Polsce.

Wedle ostatnich danych, które zeszliły jeden z dzienników warszawskich, znajdują się w Polsce okrągo 500 kineoatrow.

Kineoteatry te są dla państwa i gmin źródłem poważnych dochodów. I tak: w r. 1923 cła od wprowadzonych z zagranicy filmów wyniosło około 52 miljardy marek, cenzura — 10 miljardów, cła od materiałów różnych, potrzebnych dla kineoteatrow — 7 miljardów, gminy zaś ściągają z kineoteatrow 10 trylionów marek podatku na własne cele.

Razem zaś państwo i gminy miały z kineoteatrow 12,157,000,000 marek polskich dochodu w roku 1923.

(-) Niezwykle samobójstwo dyrektora Kopalni z Karlsruhe

donoszą, że kierownik kopalni ruti, znajdującej się w pobliżu tego miasta Jakob Danicu, odebrał sobie życie, wysadzając się w powietrze razem z kopalnją. Przed dokonaniem tego aktu samobójstwa, zatroszczył się on /bardzo sumiennie o to, aby nikogo w sabybie nie było.

Dancju doprowadził też kopalnję do samych początków do rozkwitu i popelnili samobójstwo wskutek niesprawiedliwosci, jakie doznał od jej właściciela. Samobójcę znaleziono pod gruzami kopalni porwanego na szlaki. Straty wynoszą kilka miljonów leji.

Skład drzewa

ul. Piłsudskiego 31

M. SZLEZYNGERA

posiada
duży zapas suchej kłomy i sosnowy
po cenach zniżonych
oraz materiały parkanowe.